

ETABLISSEMENT- OG TERRÆNKOMMANDOEN

Sådan bliver du leverandør til Forsvaret

**Nordjysk Forsvarsdag
Den 9. april 2025**

Etablissement- og Terrænkommandoen – en troværdig og handlekraftig samarbejdspartner

Agenda

- Etablissement- og Terrænkommandoen
- Forsvarsforlig
- Hastighed og kampkraft!
  - Hastighedsdagsorden
  - Udbud af opgaver
  - Samarbejdsformer

Henrik Sørensen

Chef for Etablissement- og Terrænkommandoen

Etablissement- og Terrænkommandoen

- Leverer de fysiske rammer (bygninger, træningsfaciliteter, serviceydelser, forplejning m.m.) for de værnepligtige og ansatte i Forsvaret.
- Hovedsæde i Hjørring
- 1900 medarbejdere

Daglig drift, service og kantine

- Varetagelse af driftsopgaver og levering af service ved etablissementerne, fx viceværtsopgaver, drift af skydebaner, rengøring, arealpleje, affaldshåndtering og kantinedrift
- Kombination af interne medarbejderressourcer og eksterne leverandører
- Koordinering og prioritering med den lokale chef og de tilstedeværende enheder
- Lokalt og tæt samarbejde med eksterne leverandører såvel store som små

- 28 Etablissementspartnerelementer
- 56 Kantiner
- 560 Etablissementer
- Ca. 6000 bygninger
- 2,6 mio. m². bygningsmasse
- 34.000 ha terræn

Byggeri og Vedligehold

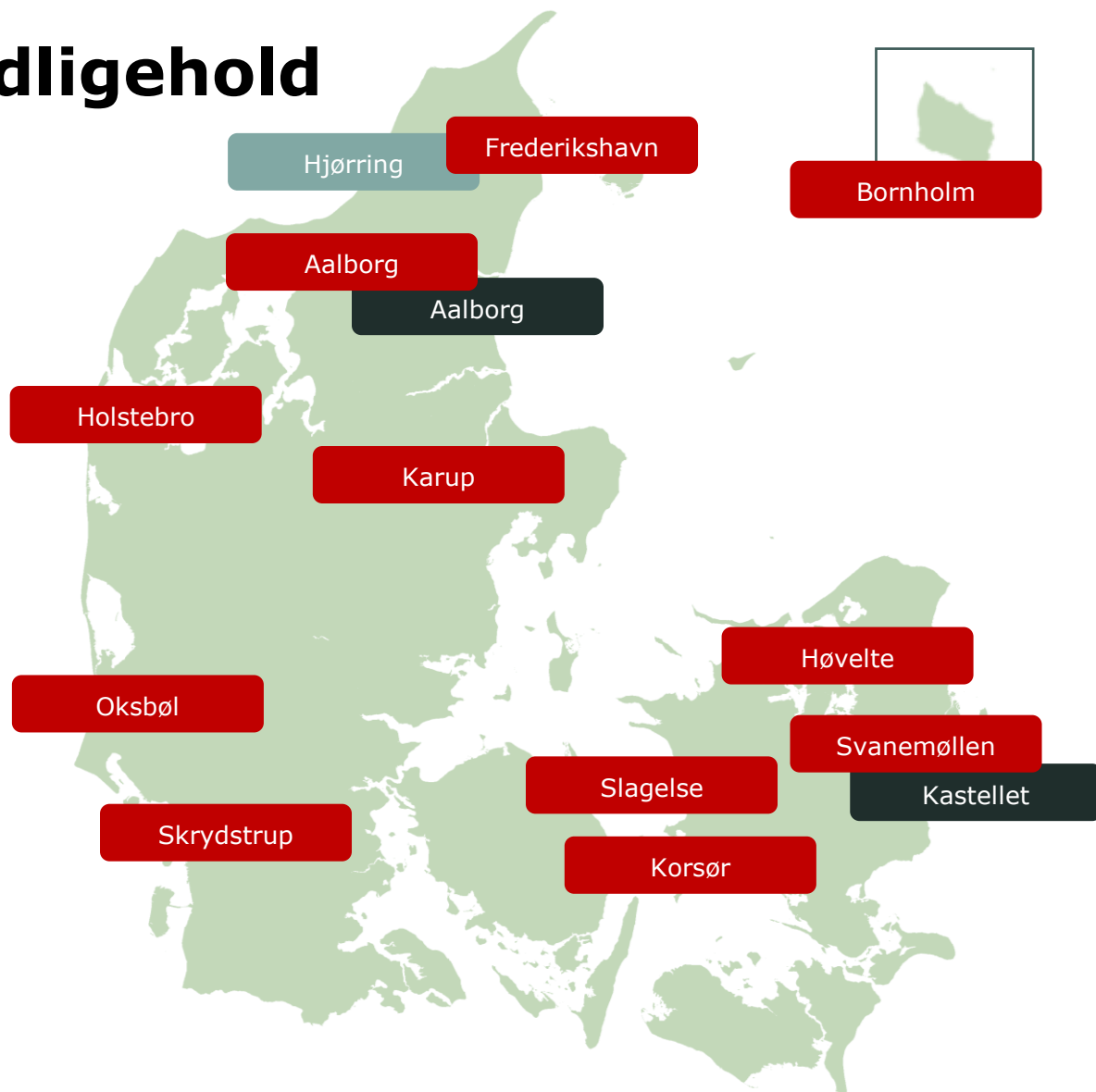
Hovedsæde

Kapacitetscentre

Bygge- og Anlægscentre

11 decentrale kapacitetscentre
fordelt med tilknytning til de 28
Etablissemmentspartnerlementer

Simple vedligeholdelsesopgaver
løses af
Etablissemmentspartnerelementerne

Forsvarsforlig – de vigtigste delaftaler for ETK

• Delaftale 1

- Køb af ammunitionsarsenalet i Elling
- Luftværn til brigaden
- Større droner på Flyvestation Aalborg
- Operativ logistik i Vordingborg

• Delaftale 2

- Forlængelse af værnepligten i tid og antal
- Hærens 1. Brigade opbygges til en tung brigade
- Hærens lette infanteribataljon
- Jordbaseret luftforsvar

• Delaftale 3 (Arktis og Nordatlanten)

- Nye arktiske skibe
- Langtrækkende droner
- Forbedret situations- og efterretningsbillede
- Øget optag på arktisk basisuddannelse

• Delaftale 4 (Veteraner)

- Støtte til udsatte veteraner
- Øget indsats for forebyggelse og forskning
- Styrket anerkendelse og lokale fællesskaber
- Bedre behandling af veteraners arbejdsskader

• Afledte bygge- og anlægsprojekter

- Velfærdsbygninger, Garage og mandskabsfaciliteter
- Værksteder, logistikfaciliteter
- Indkvarteringsbygninger
- Uddannelse- og træningsfaciliteter
- Skydebaner m.m.
- Infrastruktur- og forsyningsprojekter

Hastighed og kampkraft!

Hastighedsdagsorden

- **Statsministeren:**

"Køb, køb, køb. Der er kun én ting, der tæller nu, og det er hastighed, for virkeligheden er, at vi er bagud..."

- **Det betyder bl.a.:**

- Standardbyggeri
- Midlertidige løsninger
- Rammeaftaler – strategiske samarbejdsaftaler – OPP (Offentligt-Privat Partnerskab)
- Undtagelser eller fritagelser fra gældende lovgivning

Standardbyggeri

Etablissement- og Terrænkommandoen har udarbejdet bygningskataloger til standardbyggeri af følgende:

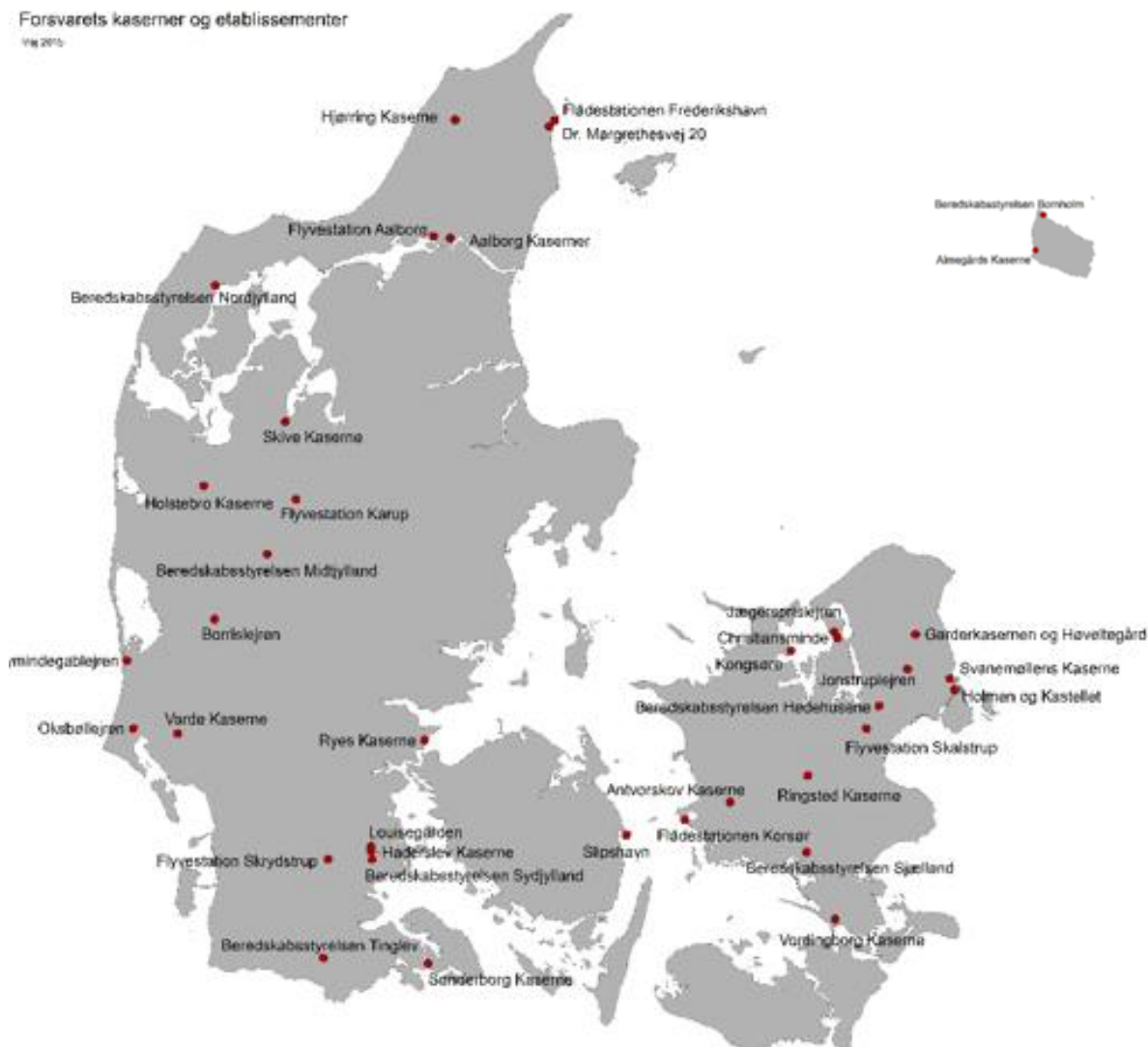
- Indkvarteringsfacilitet
- Militærtræning og idrætsfacilitet
- Kontorbygning underafdeling
- Garage med mandskabsfacilitet og kontorer
- Garage med mandskabsfacilitet
- Garage
- Værksted
- Vagtbygning

Udbud og samarbejdsformer

- Rammeaftaler
- Integreret byggeri / tidlig entreprenørinddragelse
- Strategiske partnerskaber i totalentreprise
- Totalentreprise
- Offentlig-Privat Partnerskab (OPP)

Udbud og samarbejdsformer

- Etablissement- og Terrænkommendoen er som offentlig ordregiver underlagt udbudsloven og tilbudsloven
- Rammeaftale for bygherrerådgivning med SWECO
- Rammeaftaler for totalrådgivning med otte forskellige rådgivere på tværs af landet
- Udbudsplan med planlagte udbud på vores hjemmeside over kommende udbud
- Anvendelse af EU traktatens (TEUF) artikel 346 – nationale sikkerhedsinteresser
- Direkte tildeling som konsekvens af hastighedsdagsorden og opbygning af kampkraft

Status forventede udbud 2025 opdateret marts 2025

Udbud vi forventer at gennemføre i 2025	Forventet offentliggørelse
LP GAS tankanlæg	Offentliggjort 14. marts – muligt at afgive tilbud
Posthåndtering	Offentliggjort 20. marts – muligt at afgive tilbud
PFAS forurening - oprensning etc.	Offentliggøres løbende (flere udbud)
Rammeaftale vedligehold af tekniske anlæg	Q2 2025
Vikarydelser	Q2/Q3 2025
Vinduespolering	Q3 2025
Rammeaftale for bygningsvedligehold	Q3 2025
Service og reparation af storkøkkener	Q4 2025
Teltservice	Ukendt
Rammeaftale Arktis – rådgivning	Ukendt
Rammeaftale for etablering af ladestandere	Ukendt
Inventar	Offentliggjort 3. februar – tilbudsfrist er udløbet
Betalingsløsning til Forsvarets kantiner	Offentliggjort 20. januar – tilbudsfrist er udløbet
Hårde hvidevarer og husholdningsmaskiner	Aftale indgået med POWER A/S

Vi offentliggør alle aktuelle EU-udbud på TED: www.ted.europa.eu

Hvad kan I gøre

- Deltage i de forskellige erhvervsarrangementer
  - ETK industridag d. 23. september 2025
  - DALO Days 20. - 21. august 2025
  - "Blev leverandør til Forsvaret" - arrangementer
- Orienter jer løbende på ETK hjemmeside ift. kommende udbud: www.ejendomsstyrelsen.dk
- Overvej at indgå i partnerskaber, konsortier, med videre mhp. at kunne byde ind på større opgaver
- Bibehold sikkerhedsgodkendelser
- Ræk ud til ETK Industrikontor
- FES-KTP-INDUSTRI@MIL.DK

A photograph of the Danish flag (Dannebrog) flying on a tall silver pole against a clear blue sky. In the foreground, the bare, dark branches of trees are visible. The text "TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN" is overlaid in the center in a large, bold, black font.

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

ETK Industrikontor
FES-KTP-INDUSTRI@MIL.DK